

RELEVANTE PREDIKING IN
'n VERANDERENDE WêRELD VAN RELATIWITEIT:
'n ONDERSOEK NA DEELNAME AAN DIE EREDIENS EN
DIE HOUDING TEENOOR KERK EN PREDIKING
ONDER GELOWIGES IN DIE KONTEKS VAN DIE PAARL

DEUR

PIETER HENDRIK BARNARD

**VOORGELê TER VERVULLING VAN
DIE VEREISTES VIR DIE GRAAD
PhD PRAKTISE TEOLOGIE
IN DIE FAKULTEIT TEOLOGIE**

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

**PROMOTOR: PROFESSOR C J A VOS
MEDE-PROMOTOR: PROFESSOR H J C PIETERSE**

AUGUSTUS 2009

INHOUDSOPGawe

HOOFSTUK INDELING	ii
VOORWOORD	xvi
OPSOMMING	xix
SUMMARY	xxi

HOOFSTUK 1

INLEIDING: OP SOEK NA RELEVANTE PREDIKING IN 'n VERANDERENDE WêRELD VAN RELATIWITEIT

1.	Beskrywing van konteks	1
2.	Literatuuroorsig met die doel om navorsingsleemte te bepaal	9
3.	Navorsingsleemte	17
4.	Probleemstelling	21
5.	Vraagstelling	24
6.	Doelstelling	25
7.	Metode van ondersoek	26

HOOFSTUK 2

LEEFWêRELD EN TYDGEES	27
1. 'n Veranderende wêreld van relatiwiteit	34
1.1 Premodernisme	35
1.2 Modernisme	36
1.3 Postmodernisme	37
1.3.1 Die Oordrewe Realiteit (' <i>Hyper Reality</i> ')	45
1.3.2 Die Ontstaan van 'n Nuwe Realiteit (' <i>A New Realism</i> ')	49
1.4 Tydperk na Postmodernisme- Konvergensie	52
1.4.1 Individuele tendense	54
1.4.2 Leierskap tendense	54
1.4.3 Kerklike tendense	57
1.4.3.1 Prediking in 'n digitale kultuur	59
1.4.3.2 Verhoudings in 'n digitale kultuur	60
1.4.3.3 Kinders in 'n digitale kultuur	61
1.4.4 Matrys vir die orale-, letter-, uitsaai- en digitalekultuur	62
1.5 Die Ontluikende Kerk (' <i>Emerging Church</i> ')	67
1.6 Individualisme	74
1.6.1 Impak van Individualisme op die kerk, die gemeenskap en die prediking	79
1.6.1.1 Negatiewe impak	81

1.6.1.2	Positiewe impak	83
1.6.2	Verskillende individuele faktore wat inwerk	
	op die prediking	86
1.6.2.1	Spiritualiteitsvoordele	88
1.6.2.1 i)	Kopspiritualiteit	89
1.6.2.1 ii)	Hartspiritualiteit	90
1.6.2.1 iii)	Mistiekspiritualiteit	92
1.6.2.1 iv)	Handspiritualiteit	95
1.6.2.2	Generasies	97
1.6.2.2 i)	'GI' Generasie	99
1.6.2.2 ii)	'Silent' Generasie	100
1.6.2.2 iii)	'Boomer'	100
1.6.2.2 iv)	'X' ers	101
1.6.2.2 v)	Millenniums	101
1.6.2.3	Persoonlikheidstyl en	
	Spesifieke meetinstrumente	103
1.6.2.3 i)	MBTI® (<i>Myers-Briggs Type Indicator®</i>)	104
1.6.2.3 ii)	Die Sestien-persoonlikheidsfaktor-vraelys (16 PF)	105
1.6.2.3 iii)	Hans Eysenck se Personality Questionnaire (EPQ)	106
1.6.2.3 iv)	Die Minnesota Multiphasic Personality Inventory (MMPI)	106
1.6.2.3 v)	Die Edwards Personality Inventory (EPI)	106
1.6.2.3 vi)	Die Enneagram	109

1.6.2.3 vii)	Gallup StrengthsFinder	109
1.6.2.4	Behoeftes en verwagtinge	114
1.6.2.5	Geloofsontwikkeling	116
	a) Fase 1: Vertroue - die fase van die oergeloof en die inkorporatiewe self	117
	b) Fase 2: Simbolisering/Fantasering - die fase van die intuïtiewe beskermende geloof en die impulsiewe self	117
	c) Fase 3: Morele ontwikkeling - die fase van die imperiale self	118
	d) Fase 4: Sintetisering - die fase van die sinteties-konfessionele geloof en in interpersoonlike self	118
	e) Fase 5: Individualisering - die fase van die individuatiewe-reflektiewe geloof en die institusionele self	119
	f) Fase 6 Reïntegrasie – die fase van die konjunktiewe geloof en die inter-individuele self	120
	g) Fase 7: Universalisering – die fase van die veralgemeende geloof en die God-gegronde self	120
1.6.2.6	Leerstyle	121
1.6.2.6 i)	Ouditorium	122
1.6.2.6 ii)	Visuele	122

1.6.2.6 iii)	Kinesteties	122
1.6.2.6 iv)	Analities	122
1.6.2.6 v)	Globaal	122
1.6.2.6 vi)	Konkreet voortvloeiend	123
1.6.2.6 vii)	Abstrak voortvloeiend	123
1.6.2.6 viii)	Abstrak lukraak	123
1.6.2.6 ix)	Konkreet lukraak	123
1.6.2.7	Intelligensies	124
1.6.2.7 i)	Taalkundige intelligensie	125
1.6.2.7 ii)	Logies/Wiskundige intelligensie	125
1.6.2.7 iii)	Musikale intelligensie	126
1.6.2.7 iv)	Ruimtelik/visuele intelligensie	126
1.6.2.7 v)	Kinestetiese intelligensie	127
1.6.2.7 vi)	Interpersoonlike intelligensie	127
1.6.2.7 vii)	Intra persoonlike intelligensie	128
1.7	Materialisme	129
1.7.1	Historiese fases van Materialisme	130
1.7.1.1	Klassieke Materialisme	130
1.7.1.1 i)	Materialisme van die ‘Verligting’ en die tydperk daarna	130
1.7.1.1 ii)	Wetenskaplike materialisme en Analitiese filosofie	131
1.7.1.1 iii)	Historiese materialisme	131

1.7.1.1 iv)	Godsdiens en owerhede	133
1.8	Verbruikerisme	135
1.8.1	Wat is verbruikerisme?	137
1.8.2	Die ontstaan van verbruikerisme	141
1.8.3	Karaktertrekke van verbruikerisme	144
1.8.3.1	Wetenskap en die behoefte aan inligting	144
1.8.3.2	Vinnige oplossing en gemak	145
1.8.3.3	Ervaring-gedreve	147
1.8.3.4	Identiteit	149
1.8.3.5	Materialisme, Advertensie en Menslike behoeftes	150
1.8.3.6	Die arm mens	152
1.8.3.7	Individualisme en sosiale status	154
1.8.3.8	Die jeug is die groep wat geteiken word	156
1.8.3.9	Die rol van verbruikerisme op die plaaslike kerk	157
1.9	Waarnemings in die Paarl	160

HOOFSTUK 3

HERMENEUTIESE BENADERING EN HOMILETISE MODEL

1.	Sosiale kulturele veranderinge	164
2.	Verandering in religieuse kommunikasie	166

2.1	Die Oralekultuur – Liturgiese Kerk	172
2.2	Die Letterkultuur- Reformasie Kerk	176
2.3	Die Uitsaaikultuur –	
	Die Kontemporêre/Feesviering Kerk	184
2.3.1	Die waarheid word bekragtig deur ervaringe	191
2.3.1.1	Geloof is oortuiging van sonde	192
2.3.1.2	Die teenwoordigheid van God	192
2.3.1.3	Aanbiddingsgeleenthede:	
	Program-gedreve en musiekstyle	193
2.3.1.4	Kerklike Argitektuur is promosie gedreve	193
2.3.1.5	Pragmatiese skuiwe rondom Moraliteit	194
2.4	Die Digitalekultuur- Konvergensië Kerk	194
2.4.1	Die Waarheid is versamelend en kontekstueel	199
2.4.2	Geloof is gelowige skeptisme	199
2.4.3	Die Liggaam van Christus	200
2.4.4	Aanbiddingsgeleenthede: Samekomste	201
2.4.5	Aanbiddingstyle: Spesifieke kontekstuele liedere	202
2.4.6	Kerkargitektuur: Toeganklik, interaktief en aanpasbaar	202
2.4.7	Skuif in Moraliteit: Terug na die oorspronklike van verstaan	203
3.	Hermeneuties teologiese veranderinge	205

4.	Teks hermeneutiek	206
5.	Hermeneutiek	206
5.1	Hans-Georg Gadamer se siening van die hermeneutiek	213
5.2	Paul Ricoeur se siening van die hermeneutiek	224
5.3	Teologiese refleksie op Gadamer en Ricoeur	233
5.4	Hermeneutiek en Empirie	233
6.	'n Homiletiese model	234
6.1	Inleiding	234
6.2.	Hermeneuties Kommunikatiewe preekteorie	236
6.2.1	Die Pneumatologies-Christologiese begronding van kommunikatiewe handelinge	237
6.2.2	Kommunikasieteorieë	242
6.2.2.1	Die Psigologiese benadering	245
6.2.2.2	Die Interaksionistiese benadering	245
6.2.2.3	'n Transaksionele benadering	246
6.2.2.4	Eksistensiële en hermeneutiese benadering	247
6.2.2.5	Simboliese interaksionisme	248
6.2.2.6	'n Linière model	250
6.2.2.6 i)	Harold D. Lasswell (1952)	250
6.2.2.6 ii)	CE Shannon en W. Weaver	251

6.2.2.6 iii)	DK Berlo (1960) se SMRC-model	251
6.2.2.7	'n Dialogiese kommunikasiemodel	252
6.2.2.8	'n Dialogies-kommunikatiewe homiletiek	254
6.2.2.9	Kommunikasieveldelde	256
6.2.2.9 i)	Massakommunikasie	256
6.2.2.9 ii)	Mondelinge kommunikasie van geskrewe tekste	258
6.2.2.10	Kommunikasiesturnisse	260
6.2.2.10 i)	Demografie	261
6.2.2.10 ii)	Politieke faktore	261
6.2.2.10 iii)	Kulturele faktore	261
6.2.2.10 iv)	Die prediker se persoon	262
6.2.2.10 v)	Kerklike selfverstaan	262
6.2.2.10 vi)	Taalkode	262
6.2.2.10 vii)	Skriftelike gebeure	263
6.2.2.10 viii)	Rasionalistiese binding	263
6.2.2.10 ix)	Eenrigtingverkeer	263
6.2.3	Ekklesiologie	264
6.2.3.1	Agt ekklesiologiese faktore	265
6.2.3.2	Die kerk as instituut	265
6.2.3.3	Die kerk as gemeenskap	269
6.2.4	Antropologie	272
6.2.4.1	'n Holistiese antropologie	273
6.2.4.2	Antropologies-teologiese begrippe naamlik	

	die verbond, die wet en die koninkryk	273
6.2.4.3	Teologies-antropologiese perspektiewe	
	van die liturg	274
6.2.4.3 i)	Sondaars	275
6.2.4.3 ii)	Begenadigde sondaars	275
6.2.4.3 iii)	Begenadigde begaafdes	276
6.2.4.3 iv)	God se tyd	276
6.2.4.3 v)	Noodsituasie	276
6.2.4.3 vi)	Verbondsperspektief	277
6.2.5	'n Hermeneuties-kommunikatiewe homiletiek	277
6.2.5.1	Die preek as 'n homiletiese kunswerk	278
6.2.5.2	Kritiek teen die preek as kommunikasie gebeure	279
6.3	'n Basisteorie vir relevante prediking	283
6.3.1	Die prediking as 'n religieuse handeling	283
6.3.2	Die prediking binne twee perspektiewe	284
6.3.2.1	'n Hermeneutiese perspektief	285
6.3.2.1 i)	Die rol van verstaan	285
6.3.2.1 ii)	Die rol van die konkrete	286
6.3.2.2	'n Kommunikatiewe perspektief	287
6.3.2.2 i)	Die rol van taal- en die oorredende handelinge	287
6.3.2.2 ii)	Die belang van die hoorder	288
6.3.2.2 iii)	Geloofsvorming tot eer van God	289

HOOFTUK 4

'n EMPIRIESE ONDERSOEK OOR RELEVANTE PREDIKING ONDER GELOWIGES IN DIE PAARL

1.	Inleiding	290
2.	Navorsingsprobleem	291
3.	Navorsingsmetodologie	292
3.1	Inleiding	292
3.2	Kwalitatiewe ondersoek	293
3.2.1	Tipes navorsingstrategieë	294
3.2.2	Eienskappe van kwalitatiewe navorsing	294
3.2.3	Insamelingstegnieke van data	295
3.2.4	Kwalitatiewe navorsing as proses	295
3.2.5	Die kwalitatiewe navorser	295
3.2.6	Geloofwaardigheid, betroubaarheid en egtheid	296
3.2.7	Onderhoudsvoering op 'n kwalitatiewe manier	297
4.	Beskrywing van onderhoude en willekeurige ondersoek	297

4.1	Keuse van deelnemers	297
4.2	Verkose gemeentes	298
4.3	Onderhoude	298
4.3.1	Samestelling van die gestruktureerde onderhoudskedule	299
4.3.2	Plek van onderhoude	299
5.	Verwerkte onderhoude	300
5.1	Inleiding	300
5.2	Vrae in die gestruktureerde onderhoudskedule	301
5.2.1	Keuse van deelnemers ten opsigte van die vrae in die gestruktureerde onderhoudskedule	306
5.2.2	Reaksies van deelnemers ten opsigte van die vrae in die gestruktureerde onderhoudskedule	310
5.2.2.1	Reaksies op:	
	Bywoning van Sondag se erediens	310
5.2.2.2	Reaksie op:	
	Kwaliteit van die prediking in gemeente	312
5.2.2.3	Reaksie op:	
	Beoordeling van laaste ses maande se preke	313
5.2.2.4	Reaksie op:	
	Raak die prediking jou persoonlike lewe aan?	314

5.2.2.5	Reaksie op:	
	Ervaring van die Heilige Gees se	
	teenwoordigheid tydens die prediking	314
5.2.2.6	Reaksie op:	
	Verwagting van die preek tydens die erediens	316
5.2.2.7	Reaksie op:	
	Voortbestaan van gemeente	
	sonder die prediking elke Sondag	317
5.2.2.8	Reaksie op:	
	Indien jy die prediking moet waarneem,	
	hoe sou jy dit inrig?	318
5.2.2.9	Reaksie op:	
	Medium van terugvoering ten opsigte van	
	die prediking	319
5.2.2.10	Reaksie op:	
	Die verstaan van konteks en leefwêreld van	
	die hoorder	319
5.2.2.11	Reaksie op:	
	Help die prediking jou persoonlik in die wêreld	
	waarbinne jy leef? Slaag die prediking?	320
6.	Samevatting	321

HOOFSTUK 5

VOORSTEL VIR VERBETERING EN VERSTERKING VAN TEORIE EN PRAKTYK MET DIE OOG OP STRATEGIESE OPTREDE IN DIE PREDIKING IN 'n VERANDERENDE KULTUUR

1.	Interaksie tussen bevindinge en die homiletiese model en die veranderende kultuur	324
1.1	Die preek is belangrik in die homiletiese model	325
1.2	Die werk van die Heilige Gees in die preekproses	327
1.3	Die toepassing in die preek is nie persoonlik genoeg nie	331
1.4	Lof en aanbiddingsbehoeftes	335
1.5	Die uitsaaikultuur en die oorgang na die digitalekultuur	339
2.	Die ontwikkeling van 'n praktyk model	346
BIBLIOGRAFIE		349
BYLAAG A		388
BYLAAG B		394

VOORWOORD

Op een of ander manier het ek nog altyd getwyfel aan my akademiese vermoëns. Op skool was een van my grootste begeertes om 'n akademiese balkie op my skoolbaadjie te kon vaswerk. Dit was egter nooit vir my beskore nie, want ek het seker te veel krieket, tennis en rugby gespeel. Hierdie studie is 'n vervulling van 'n droom waaraan ek 39 jaar lank getwyfel het. 'n Oorwinning oor twyfel en onsekerheid wat iewers geplant was in my kinderjare. Soveel te meer wil ek 'n oopregte woord van dank en waardering uitspreek aan hulle wat deel was en is van hierdie droom:

- Ons God die Vader wat voorsien en sorg, Sy Seun Jesus Christus vir genade en liefde en die Heilige Gees vir gawes en talente om Sy Koninkryk te kan bou deur die prediking
- My vrou Delia wat saam met my op 'n lewensreis is. Dankie my engel dat jy nog altyd lojaal was teenoor my. Dankie dat jy my toelaat om my ding te doen. Ek lief jou vir die vrou wat jy vir my is. Ek lief jou ook vir die ma wat jy is vir ons twee seuntjies. Dankie vir die vertroue in my as ek weg van die huis af moes wees om my vlerke te span
- Aan Armand en Reinhard wil pappa net sê: "Julle is pappa se hart se punt. Ek hoop dat deur hierdie studie ek julle ook kan help om julle passies en roeping te ontdek en te laat leef soos pappa syne leef. Mag julle die effek van hierdie studie sien groei op pappa en julle se lewens soos wat julle groter word. Mag julle groot word en weet pappa is altyd daar vir julle. Lief julle!"
- Professor Cas Vos, my promotor en akademiese pa. Professor het nog altyd in my geglo as mens. Van my eerste jaar as student in 1990 tot nou

toe was daar 'n besonderse band tussen ons. Dankie en ek lief en eer u daarvoor. U is meer as net 'n professor!

- Professor Hennie Pieterse my studieleier wat op so 'n besonderse wyse my begelei het in die studie. Die eenvoud en gemaklikheid van u as mens was 'n voorreg om regstreeks te kon beleef. Vir die liefde wat ek by u en u vrou beleef het aan huis, wat die studie 'n vreugde gemaak het
- My ouers, pa André en ma Ina, wat nog altyd saam met my in alles was en nog steeds is. Aan julle toewyding en belangstelling in my as oudste seun het ek nooit getwyfel nie. Vir die telefoonoproep, die opry van Nelspruit na Pretoria wanneer ek opgekom het van die Kaap vir studies en die trots wat julle uitstraal oor my as mens kan nooit genoeg dankie gesê word nie. Ek lief julle uit die diepte van my hart!
- Oom Schalk en Tannie Elaine Joubert wat gehelp proeflees het. Julle is twee kosbare mense waarvoor ek groot waardering het
- Dr. Cornel Gerber wat 'n vriend en ondersteuner was op vele terreine. Dankie vir jou vriendskap en finansiële hulp om hierdie droom te kon waar maak
- Dr. Hendrik Venter, my mentor en geestelike pa. Doktor het my opgetel in 'n tyd toe ek die Here se hand so nodig gehad het. Dankie dat Doktor nog steeds God se hand in my lewe is. Ek lief U en waardeer U. Mag ek ook soos die lewensjare toeneem 'n mentor en geestelike vader vir ander wees soos u vir my was
- My vriend Ds. George Nel. Van Universiteit af was jy deel van my lewe. Dankie vir jou positiwiteit en vriendskap deur die jare.

- Hein en Hanneli Koegelenberg wat op 'n besonderse wyse in my lewe belê sodat ek my vlerke kan span en die mens kan wees wat God wil hê ek moet wees. Ek lief julle en ek dank julle.
- Prof. Stephan Joubert wat my brein gereeld prikkel en help om die akademie en die praktyk bymekaar te bring. Dankie vir al die koffie afsprake en die tyd wat altyd gemaak word vir my om te gesels oor die lewe in Sy greep.
- Dr. Nelis Steyn wat sy doktorale studies 'n jaar voor my klaargemaak het. Dankie Nelis vir jou hulp en tyd wat jy gemaak het aan die begin van hierdie reuse taak. Op 'n besonderse manier het jy rigting gegee aan hierdie proefskrif. Ek dank jou daarvoor opreg.
- Die Ouderlinge raad van Ned. Geref. Kerk Suider-Paarl wat die drie maande studieverlof aan my toegestaan het om hierdie studie te kon voltooi. Dankie dat julle vir my ruimte gegun het om hierdie droom te kon verwesenlik. Dankie ook vir die finansiële ondersteuning om hierdie studie te kon voltooi. 'n Ouderlinge raad soos julle gun ek vir elke predikant omdat julle ware leiers in God se kerk is.
- Al my gemeentelede, familie en vriende wat belangstelling getoon het en my oor die jare aangemoedig het.

OPSOMMING

RELEVANTE PREDIKING IN ‘N VERANDERENDE WÊRELD VAN RELATIWITEIT: ‘N ONDERSOEK NA DEELNAME AAN DIE EREDIENS EN DIE HOUDING TEENOOR KERK EN PREDIKING ONDER GELOWIGES IN DIE KONTEKS VAN DIE PAARL

deur

Pieter Hendrik Barnard

Promotor: Prof KJA Vos

Mede-Promotor: Prof HJS Pieterse

Departement: Praktiese Teologie

Graad: PhD Praktiese Teologie

In ‘n veranderende wêreld van relatiwiteit blyk dit dat die preek al hoe meer in die spervuur is. Op elke gebied van die menslike onderneming beleef ons veranderinge. Dit maak dat prediking in die konteks van ‘n veranderende wêreld en kultuur al hoe meer kompleks word. Wat vyftig jaar gelede as homiletiese wysheid gesien is, geld nie meer nie. Die kritiese vraag is: Het die prediking nog ‘n toekoms? Het ons enige idee oor die effek en ontvangs van ‘n preek. In die huidige kritieke situasie waarin die kerk wêreldwyd verkeer, word veral ook die prediker aangespoor tot selfondersoek en herwaardering van sy prediking.

In die ondersoek van die probleem en die soeke na moontlike oplossing word daar in hierdie studie aangesluit by die ‘praktiese-teologiese metodologie’ waarvolgens die bestaande praktyk wetenskaplik ondersoek word. Dit geskied deur aandag te skenk aan die dinamiese wisselwerking tussen teorie en praktyk. Hierdie proses vind gestalte deur ‘n hermeneutiese interaksie tussen ‘n literatuurstudie en ‘n empiriese ondersoek wat uitmond in ‘n verstelde praktykteorie. In **Hoofstuk 1** word die navorsings leemte, probleemstelling, vraagstelling en doelstelling van die studie vasgelê. Die navorsings leemte behels dat die meeste predikers ‘n persepsie het dat hulle in noue kontak met die

hoorders is, en dat predikers dink dat direkte terugvoer vanaf die hoorders nie nodig is nie. Die leefwêreld en tydgeses waarbinne die prediking plaasvind en die hoorder se behoeftes rondom die prediking is nog nie in die Paarl op 'n grondige empiriese wyse ondersoek is nie. Prediking in die konteks van die Paarl is 'n monologiese gebeurtenis, waar die hoorder passief is. Die kern van die probleemstelling is die gebrek aan deelname van gemeentelede aan die preek in die erediens. Die vraagstelling is of prediking nog relevant is en of prediking steeds moet gestalte vind op dieselfde wyse binne ons veranderende wêreld van relatiwiteit? Die doel van hierdie ondersoek was om vas te stel wat die hoorders beskou as relevante prediking en of die preek nog steeds 'n bestaansreg het. In **Hoofstuk 2** word daar gekyk na die leefwêreld, kultuur en tydgeses waarbinne die hoorders lewe. In **Hoofstuk 3** word verskillende hermeneutiese benaderings uiteengesit om sodoende 'n basis teorie vir relevante prediking te kan ontwikkel. Dit dien as 'n konseptuele raamwerk vir die empiriese deel van die studie. In **Hoofstuk 4** word die empiriese ondersoek onderneem. Dit geskied deur kwalitatiewe onderhoude wat fokus op individue uit verskillende gemeentes in die Paarl. Inligting is versamel deur middel van in-diepte onderhoude wat deur gestruktureerde onderhoudskedules voorafgegaan word. Daar is byvoorbeeld gevind dat die oorgrote meerderheid gelowiges die prediking sien as 'n onvervangbare element. In **Hoofstuk 5** is daar 'n hermeneutiese interaksie tussen die resultate van die empiriese ondersoek en die voorafgaande teoretiese vertrekpunte. Hierdie gegewens wat op mekaar inspeel lei tot nuwe of verstelde konsepte vir 'n relevante praktykteorie om die praktyk te rig en te stuur. Dit is 'n regulatiewe aktiwiteit wat die bestaande praktyk wil bevestig en bewus maak van sekere aanpassings. In hierdie verstelde praktykteorie is daar gepleit vir nuwe klem op die kultuur en konteks waarbinne die prediking plaasvind. Daar sal meer gereeld na die hoorder se stem geluister moet word sodat meer inter aktiwiteit tussen prediker en hoorder kan plaasvind. Ook nuwe kommunikasietegniek sal aangeleer moet word vir die prediking wat in 'n ontluikende digitalekultuur moet plaasvind.

SUMMARY

**RELEVANT PREACHING IN A CHANGING WORLD OF RELATIVISM: A
RESEARCH INTO PARTICIPATION TOWARDS THE WORSHIP-SERVICE AND
THE ATTITUDE TOWARDS THE CHURCH AND PREACHING AMONG
BELIEVERS IN THE CONTEXT OF PAARL**

by

Pieter Hendrik Barnard

Promotor: Prof CJA Vos

Co-Promotor: Prof HJC Pieterse

Department: Practical Theology

Degree: PhD Practical Theology

In a changing world of relativism there are many critical voices against the preaching of a sermon. These critical voices put the sermon under attack. In all facets of human life we experience change. That makes the preaching of a sermon more complex in the context of a changing world. What looked like homiletic wisdom fifty years ago, doesn't count today. The critical question is: Does preaching have a future? Do we have any idea of the effect and reception of a sermon? Because of the present critical situation of peoples' perception about the church in general, the preacher is encouraged to introspection and revaluation of his sermons.

In the research of the problem and the seeking for some possible solutions this study connects with the 'practical theological methodology' whereby the standing scientific praxis is researched. This is done by giving attention to the dynamic interaction between theory and praxis. This process is structured by a hermeneutical interaction between a literature study and a empirical research which results in an adjusted practical theory.

In **Chapter 1** the research problem is stated, followed by an explanation and formulation of the question under research as well as the purpose thereof. The

deficiency in the research entails that most preachers think they are in close contact with the hearers to sermons and that direct feedback from the hearers is unnecessary. The world in which the spirit, the time the sermon is delivered and the hearers needs towards the sermon, haven't been researched on a empirical basis in Paarl. Preaching within listeners in the context of the churches in Paarl is in the form of a monologue where the listener sits passively. The centre of the problem statement of this research is the shortage of involvement of congregation members towards the sermon during the worship service. The question under research is whether preaching is still relevant and whether preaching still must take place in the same way that we are familiar with. The purpose of this research is to find out what the hearer considers as relevant preaching and if preaching must still be that prominent in the worship service. In **Chapter 2** we look at the world in which we live and the timeline wherein the hearer lives. In **Chapter 3** we will look at different hermeneutical approaches to get to a base theory for relevant preaching. This will serve as a conceptual framework for the empirical part of the study. In **Chapter 4** we undertake the empirical research. It takes place in the form qualitative interviews which focus on individuals from different churches in Paarl. Information was obtained by means of in-depth interviews preceded by structured interview schedules. As an example, the research found that the majority of believers regard the preaching of a sermon as an irreplaceable element of the church and of one's Christians life. **Chapter 5** reveals the results of a hermeneutical interaction between the imperical research and the preliminary theoretical assumptions. The results that play in towards each other will lead to new or adjusted concepts for a relevant practical theory to guide the praxis in a new direction. This is a regulative activity which confirms the existing praxis and makes us aware of certain adaptations. In this adjusted practical theory there is pleaded for a new emphasis towards the culture and context where preaching takes place. Therefore more often preachers must listen to the hearers voices to create interactivity between preacher and hearer. New communication techniques also need to be taught regarding preaching in a new digital culture.